

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА

Факультет/інститут _____ Факультет психології _____
Кафедра _____ Філософії, соціології та релігієзнавства _____

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

_____ **Філософія** _____

Освітня програма Середня освіта (фізика та математика) першого рівня вищої освіти _____

Спеціалізація (за наявності) _014.08 Середня освіта (фізика) та 014.04 (математика)_

Спеціальність __014 Середня освіта (за предметними спеціальностями) _____

Галузь знань _____01 «Освіта/Педагогіка» _____

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “26” серпня 2022 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу (зразок)
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу (зразок)
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Філософія
Освітня програма	Середня освіта (фізика та математика) першого рівня вищої освіти
Спеціалізація (за наявності)	014.08 Середня освіта (фізика) та 014.04 (математика)
Спеціальність Галузь знань	014 Середня освіта (за предметними спеціальностями) 01 «Освіта/Педагогіка»
Освітній рівень	бакалавр
Статус дисципліни	основна
Курс / семестр	I
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 65 год. Семінарські заняття – 4 год. Самостійна робота – 58 год.
Мова викладання	українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://test-d-learn.pnu.edu.ua

2. Опис дисципліни

Мета та цілі курсу (в межах мети на цілей ОП)

Метою навчальної дисципліни є досягнення специфіки філософського пізнання, опанування основних методологічних прийомів, принципів структурування, ознайомлення із історією та тенденціями розвитку філософії.

Завдання

- формування наукового світогляду;
- формування філософської культури мислення та пізнання;
- набуття навичок науково-філософського аналізу;
- набуття навичок духовного самовдосконалення;
- свідоме застосування в професійній діяльності філософської методології та знань;
- виховання творчої особистості, яка має високий рівень культури, громадянську відповідальність, національну гідність, патріотизм;
- виховання активної життєвої позиції.

Компетентності (мають співпадати з матрицею ОП) Загальні компетенції (ЗК)

ЗК.2. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
ЗК.3. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети, реалізовувати навички міжособистісної взаємодії.
ЗК.4. Здатність бути критичним і самокритичним, дотримуватися професійних етичних зобов'язань.
ЗК.6. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих зобов'язків.
ЗК.7. Здатність до пошуку, обробки та аналізу інформації з різних джерел.
ЗК.8. Здатність до аналізу та синтезу.
ЗК.10. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
ЗК.11. Прагнення до збереження навколишнього середовища та застосування енергозберігаючих технологій
ЗК.12. Здатність генерувати нові ідеї, розробляти та управляти проєктами

Спеціальні компетенції (СК)

Предметні:

ФК.2. Здатність будувати відповідні моделі природних явищ, використовуючи математичні інструменти, досліджувати їх для отримання нових висновків та поглиблення розуміння природи.
ФК.3. Здатність професійно орієнтуватися в сучасних проблемах фізики, математики і наукових технологій.
ФК.4. Здатність правильно використовувати набуті знання і навички у професійній діяльності.

Фахові:

ФК.5. Здатність формулювати, аналізувати та синтезувати розв'язки навчально-методичних та наукових проблем на абстрактному рівні шляхом декомпозиції їх на складові, які можна дослідити окремо в їх більш та менш важливих аспектах.
ФК.6. Здатність використовувати теоретичні і практичні знання в галузі різних методів опрацювання результатів досліджень, теоретичні і прикладні моделі наукових проблем і задач.

Інноваційні:

ФК.8. Здатність займатися експериментальною, науководослідною, інноваційною діяльністю, розробляти інноваційні педагогічні проєкти.

Програмні результати навчання (мають співпадати з матрицею ОП)

ПРН.4. Володіє основами наукових досліджень, здійснює самостійну експериментальну діяльність з фізики, використовуючи математичні та сучасні цифрові інструменти, та методики навчання фізики з описом, аналізом та критичним оцінюванням експериментальних даних.

ПРН.6. Знає і розуміє основи психолого-педагогічних теорій навчання, інноваційних технологій навчання, актуальних проблем розвитку педагогіки, методики навчання фізики та математики, особливостей застосування сучасних інформаційноосвітніх технологій у професійній діяльності.

ПРН.8. Знає загальні закономірності розвитку особистості, прояви особистісних якостей, вікові особливості учнів, психологію та основні закономірності сімейних відносин.

ПРН.9. Усвідомлює цінність захисту незалежності, територіальної цілісності та демократичного устрою України, самобутність її культури.

ПРН.10. Вміє вільно спілкуватися як усно, так і письмово державною мовою та використовує знання іноземної мови у професійній діяльності.

В результаті засвоєння навчальної дисципліни студенти мають продемонструвати такі результати навчання:

знати:

- основні поняття курсу;
- співвідношення між філософськими категоріями;
- різницю між філософськими дисциплінами;
- основні періоди у філософії, їх проблематику та представників;
- методологічні основи філософського пошуку;
- основні положення розділів філософської науки;
- найвизначніші твори філософів різних епох.

уміти:

- окреслити зміст та значення філософії для особистого розвитку людини та в масштабах історії культури та цивілізації;
- орієнтуватися в історичних та парадигмальних змінах філософських епох та акцентів;
- неупереджено, науково, логічно аналізувати та оцінювати явища суспільного життя і виявляти роль особистості в історичному розвитку;
- виявляти фактори, що визначають тенденції розвитку суспільства та формування особистості;
- порівнювати цінності національні, загальнолюдські та індивідуальні;
- раціонально-критично оцінювати духовну спадщину людства і свого народу;
- користуватися науковою термінологією;
- працювати з усіма доступними джерелами знань, вміти самостійно здобувати інформацію за темами розділу, самостійно працювати з додатковою літературою, складати конспект, тези, готувати реферати, доповіді, брати участь у дискусіях, семінарах;

- аргументовано відстоювати свою світоглядну та громадську позицію, толерантно ставитися до протилежних думок.

3. Структура курсу

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1.	Методологічні основи філософії. Світогляд як специфічно людське явище. Духовно-практичне засвоєння світу через світогляд. Структура світогляду. Типологія світогляду. Типи історичного світогляду: міф та релігія. Специфіка філософії у порівнянні із іншими типами світогляду. Предмет та завдання філософії. Загальнолюдське, національно-особливе та особистісно-індивідуальне у філософії. Функції філософії. Філософія в системі культури. Місце філософії у духовній та практичній діяльності людини. Специфіка наукової картини світу. Філософія як наукоподібне знання.	ЗК.2. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК.3. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети, реалізовувати навички міжособистісної взаємодії. ЗК.4. Здатність бути критичним і самокритичним, дотримуватися професійних етичних зобов'язань. ЗК.6. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків. ЗК 7. Здатність до пошуку, обробки та аналізу інформації з різних джерел. ЗК.8. Здатність до аналізу та синтезу. ЗК 10. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.	- Доповнення, запитання до виступаючого, рецензія на виступ. - Участь у дискусіях, інтерактивних формах організації заняття. - Аналіз джерельної і монографічної літератури. – Письмові завдання (тестові завдання, творчі роботи, презентації тощо) та їх оформлення відповідно до вимог.

	Специфіка філософії у порівнянні з іншими науками та з мистецтвом. Поняття про філософську методологію, її відмінності від загальнонаукових методів. Принципи, методи, засоби філософського аналізу. Основне питання філософії. Діалектика та метафізика як типи філософування, їх альтернативи. Софійний та епістемний способи філософування. Основні розділи філософії, їх проблематика та категорії. Традиційна періодизація філософії. Історично-парадигмальна класифікація періодів у філософії. Основні філософські парадигми — космоцентризм, теоцентризм, антропоцентризм та техноцентризм. Їх втілення і чергування у філософських періодах. Класичність та некласичність у		
--	---	--	--

	філософії. Основні філософські школи та напрямки. Перспективи світоглядно-парадигмального поступу у розвитку культури та філософії XXI ст. Практичне заняття. 1. Філософія як світогляд. 2. Філософська методологія. 3. Історична періодизація філософії.		
2.	Історія філософії. Поняття про філософію Стародавнього Сходу як про самостійну філософську традицію та як світоглядну основу філософії античності. Загальні ментальні та структурні особливості світосприйняття та філософії Стародавнього сходу у порівнянні із особливостями західного типу світосприйняття. Давньоіндійська філософія, її періодизація та	Фахові: ФК.5. Здатність формулювати, аналізувати та синтезувати розв'язки навчально-методичних та наукових проблем на абстрактному рівні шляхом декомпозиції їх на складові, які можна дослідити окремо в їх більш та менш важливих аспектах. ФК.6. Здатність використовувати теоретичні і практичні знання в галузі різних методів опрацювання результатів досліджень, теоретичні і	- Доповнення, запитання до виступаючого, рецензія на виступ. - Участь у дискусіях, інтерактивних формах організації заняття. - Аналіз джерельної і монографічної літератури. – Письмові завдання (тестові завдання, творчі роботи, презентації тощо) та їх оформлення відповідно до вимог.

	проблематика. Передфілософія Стародавньої Індії: Веди. Визначні філософські школи (даршани) в індійській філософії: астіка та настіка. Їх представники. Давньокитайсь ка філософія, її періодизація та проблематика. Передфілософія Стародавнього Китаю: Пятикнижжя. Визначні філософські школи та їх представники у давньокитайській філософії: Конфуцій, Лао-цзи, Мо-цзи. Антична філософія, її специфіка у порівнянні із філософією Стародавнього Сходу. Підходи до періодизації античної філософії. Основні категорії та проблематика античної філософії. Докласичний (натурфілософський), класичний та посткласичний (елліністичний) періоди античної філософії. Визначні представники	прикладні моделі наукових проблем і задач.	
--	---	---	--

	філософських періодів античності, їх основні ідеї. Сократ, Платон та Арістотель як родоначальники філософських шкіл античності. Систематизація античних філософських шкіл. Вплив античної філософії на становлення європейської філософської традиції. Римська філософія. Діалог античної та християнської культур у філософії перших століть нашої ери. Основні риси середньовічної філософії. Парадигмальні відмінності філософії середньовіччя від філософії античності. Протиставлення античної та християнської мудрості у середньовічній філософії. Середньовічна арабська філософія. Середньовічний містицизм. Періодизація та проблематика		
--	--	--	--

	філософії Середньовіччя. Діячі Східної та Західної Церков як представники філософії середньовіччя. Українська філософія періоду Середньовіччя (Київської Русі), її своєрідність та специфіка. Апологетика, її проблематика та представники. Патристика, її проблематика та представники. Схоластика, її проблематика, періодизація та представники. Номіналізм та реалізм як течії у схоластиці. Орієнтація на світську філософію, зростання ролі науки у схоластиці. Філософія Відродження, її основні риси та проблематика. Парадигмальні відмінності філософії Відродження від філософії Середньовіччя. Романське та Германське Відродження.		
--	--	--	--

	Визначні представники філософії Ренесансу. Відмінності ренесансного гуманізму та антропоцентризму. Пантеїзм як науково-природничий напрямок у філософії Відродження. Соціально-політичні ідеї у філософії Ренесансу. Ренесансно-гуманістичний період в українській філософії, його визначні представники та основні ідеї. Реформація як період в історії релігійно-філософської думки. Зародження капіталістичного духу і релятивація моралі. Передумови становлення філософії Нового Часу. Зміна філософської парадигми у Новому часі. Антропоцентризм Нового часу як якісно відмінний від антропоцентризму періоду Відродження. Основні риси, проблематика та		
--	---	--	--

	представники Нового Часу. Філософські напрямки Нового Часу: онтологічний, науково-природничий, соціально-політичний, етичний, антропологічний. Логічні студії у філософії Нового Часу. Українська філософія періоду Бароко. Поширення ідей західної філософії у навчальних курсах Києво-Могилянської академії. Проблема методу у філософії Нового Часу. Лібералізм, матеріалізм, механіцизм, атеїзм як нові тенденції у філософії. Поняття «мислячого суб'єкта» у філософії Нового Часу. Суб'єктивний ідеалізм як гносеологічно-онтологічна теорія. Просвітництво як рух людства до соціального та технічного вдосконалення. Французьке просвітництво як філософське та політичне явище.		
--	--	--	--

	Полемічний характер філософії французьких просвітників. Етико-моральний аналіз людської природи у творчості французьких просвітників. Німецьке просвітництво як мистецьке та філософське явище. Романтичні ідеї у філософії німецьких просвітників, поширення історикознавчих та культурознавчих досліджень. Німецька класика як завершення та антитеза етапу новочасної філософії. Ідеалізм та гносеологізм як основні філософські характеристики школи. Трансформація логічних ідей Нового Часу у німецькій класичній філософії. Філософська система І.Канта – емпіріокритицизм. Науковчення Й.Фіхте. Філософія тотожності Ф.Шеллінга. Діалектична логіка та трансцендентальний		
--	---	--	--

	ідеалізм Г.Гегеля. Історіософський внесок Г.Гегеля. Суперечність між гегелівською системою та методом. Значення німецької класичної філософії для подальшого розвитку філософської думки. Вплив кантіанства та гегельянства на філософську думку кінця XIX століття. Поняття новітньої та сучасної філософії. Філософія початку XIX століття як подолання класичної парадигми. Зростання ролі біологізаторських концепцій у філософії. Криза ідентичності як основна проблема людського існування та її відображення у новітній філософії. Волюнтаризм як квінтесенція антропоцентризму. Опозиція антропоцентричному релятивізму у російській релігійній філософії. Філософія життя, екзистенціалізм,		
--	---	--	--

	філософська антропологія як нові школи у філософії XIX століття. Соціально-політичні аспекти філософії XIX століття. Національна ідея як рушій філософської думки. Філософська панорама початку XX століття. Соціально-політичні та етичні ідеї у філософії. Соціологічні дослідження як новітня тенденція у філософії. Перегляд ролі філософії у системі гуманітарних наук. Логікоцентризм у новітній філософії. Основні риси та концептуальні напрямки сучасної філософії. Періодизація сучасної філософії. Філософія XX століття як проголошення гуманізму. Антропологічна традиція у сучасній філософії. Комунікативний переворот. Основні проблеми та концепції філософії XXI століття. Техноцентризм як		
--	---	--	--

	предмет аналізу новітньої філософії. Перспективи філософії та філософської освіти у XXI ст. Практичне заняття. Філософія стародавнього сходу. Філософія античності. Філософія середньовіччя. Філософія Відродження. Філософія Нового Часу. Філософія Просвітництва. Німецька класична філософія. Філософія XIX століття. Філософія XX та XXI століття.		
3.	Теоретичні основи філософії. Поняття про філософську онтологію. Філософський зміст категорії буття. Основні виміри буття (буття речей, природи, людини, духовного і соціального). Світ як всеохоплююча реальність. Діалектика як вчення про розвиток і	ЗК.11. Прагнення до збереження навколишнього середовища та застосування енергозберігаючих технологій ЗК.12. Здатність генерувати нові ідеї, розробляти та управляти проєктами ПРН.4. Володіє основами наукових досліджень, здійснює самостійну експериментальну	- Доповнення, запитання до виступаючого, рецензія на виступ. - Участь у дискусіях, інтерактивних формах організації заняття. - Аналіз джерельної і монографічної літератури. – Письмові завдання (тестові завдання, творчі роботи, презентації тощо) та їх оформлення відповідно до вимог.

універсальні зв'язки. Загальні ознаки і людський критерій розвитку. Принципи діалектики. Категорії діалектики. Закони діалектики, їх методологічне та світоглядне значення. Єдність матерії, руху, простору, часу. Єдність природи, суспільства і людини, матеріального буття і людського духу. Практичні витоки людського поділу реальності на об'єктивну та суб'єктивну. Реальність буття та небуття. Людська діяльність як особливий спосіб саморуху об'єктивної і суб'єктивної реальності. Проблематика походження, розвитку і сутності свідомості. Свідомість людини як діалектичне співвідношення об'єктивної та суб'єктивної реальності, як духовний спосіб орієнтації людини в реальності буття, що розвивається. Свідомість і мова. Структура та функції	діяльність з фізики, використовуючи математичні та сучасні цифрові інструменти, та методики навчання фізики з описом, аналізом та критичним оцінюванням експериментальних даних. ПРН.6. Знає і розуміє основи психолого-педагогічних теорій навчання, інноваційних технологій навчання, актуальних проблем розвитку педагогіки, методики навчання фізики та математики, особливостей застосування сучасних інформаційноосвітніх технологій у професійній діяльності. ПРН.8. Знає загальні закономірності розвитку особистості, прояви особистісних якостей, вікові особливості учнів, психологію та основні закономірності сімейних відносин. ПРН.9. Усвідомлює цінність захисту незалежності, територіальної	
--	---	--

свідомості. Свідомість та самосвідомість, свідоме, підсвідоме, несвідоме. Загадкові явища людської свідомості та психіки. Суспільна свідомість. Структура суспільної свідомості. Форми суспільної свідомості: політична, правова, моральна, естетична, релігійна, філософська та ін. Поняття про філософську гносеологію. Інші науки про пізнання: епістемологія, евристика. Основні гносеологічні напрямки. Поняття про знання, розум та мудрість. Пізнання та його рівні. Об'єкт і суб'єкт пізнання. Чуттєве і раціональне, емпіричне і теоретичне пізнання. Опосередковане та безпосереднє пізнання. Логіка та інтуїція. Пізнання та творчість. Пізнання і знання. Проблема істини. Об'єктивна та суб'єктивна істина. Абсолютна та	цілісності та демократичного устрою України, самобутність її культури. ПРН.10. Вміє вільно спілкуватися як усно, так і письмово державною мовою та використовує знання іноземної мови у професійній діяльності.	
--	---	--

	відносна істина. Філософські науки про людину та організацію її життя. Проблема людини в історії філософії. Філософські концепції походження і сутності людини. Праця і мова — фактори становлення й розвитку людини. Філософський зміст понять «індивід», «індивідуальність», «особистість». Самоцінність людського життя. Цінності як визначальні характеристики людського буття. Базові цінності людського буття. Структура цінностей. Цінність як ядро духовного світу людини. Цінність як регулятор поведінки людини. Проблема суб'єктивного вибору. Цінність і ціль. Цінність і життєвий смисл. Вищі духовні цінності. Поняття про духовну досконалість. Сенс життя людини. Проблема людського щастя. Мораль як основа людського співжиття. Проблема		
--	---	--	--

	вибору свободи і відповідальність. Аморальність використання людини як засобу. Проблема відчуження людини та шляхи її подолання. Поняття суспільства у філософії. Основні підходи до розуміння суспільства. Суспільство як самоорганізуюча і саморозвиваюча система. Сутність та структура духовного життя суспільства. Історична різноманітність і єдність типів суспільства. Матеріальні основи розвитку суспільства. Політична система суспільства. Громадське суспільство: поява, основні ознаки. Діалектика взаємодії людини і суспільства. Самореалізація особи. Поняття історії, культури та цивілізації. Основні моделі історичного процесу. Формація і цивілізація. Класифікації цивілізацій. Сучасні концепції суспільного		
--	--	--	--

	розвитку, його критерії. Практика як критерій істини. Практика як спосіб ставлення і відношення людини до світу і до самої себе. Типологія видів практики: виробничої, соціальної, політичної, духовної. Наука як особлива сфера людської діяльності. Концепції розвитку науки. Метод як усвідомлений спосіб пізнавальної діяльності. Методологічний арсенал науки. Рушійні сили історичного розвитку. Прогрес і регрес у історичному процесі. Демографічні чинники суспільного розвитку. Глобальні проблеми людства і людина: екологічний і моральний імперативи виживання людства. Стратегія людства в планетарному масштабі. Філософські трактування техніки. Проблема переходу від антропогенної до техногенної цивілізації.		
--	--	--	--

Всього за тиждень																	

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально технічне забезпечення Згідно освітньої програми	Мультимедіа, лабораторії, комп'ютери та інше Згідно освітньої програми
Література: Базова література: 1. Андрущенко В. Історія соціальної філософії. - К.: Тандем, 2000 2. Бичко І. В. Філософія: Курс лекцій. — К., 2003. 3. Бичко А. Історія філософії. Підручник. – К.: Либідь, 2001. 4. Бойченко І.В. Філософія історії. —К.: Наука, 2000. 5. Губар О.М. Філософія: інтерактивний курс лекцій: Навч. Посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2007. 6. Горлач М.І. Філософія: підручник. - Харків, 2000. 7. Захара І. С. Лекції з історії філософії. – Львів: Видавництво ЛБА, 1997. 8. Касьян В.І. Філософія: Відповіді на питання екзаменаційних білетів: Навч. Посіб. – 5-те вид., випр. І доп. – К.: Знання, 2008. 9. Ларіонова В.К. Історія етичних учень. Посібник. – Івано-Франківськ: Видавництво «Гостинець», 2004. 10. Надольний І.Ф. Філософія: посібник. - К., 1999, 2000, 2004. 11. Причепій Є.М. Філософія: посібник. -К., 2001, 2003. 12. Петрушенко В.П. Основи філософських знань. Посібник - Новий світ, 2003. 13. Петрушенко В.П. Практикум з філософії. Навчальний посібник. - Новий світ, 2003. 14. Рассел Б. Історія західної філософії. – К.: Основи, 1995. – 758 с. 15. Скотний В.В. Філософія: історичний і систематичний курс / В.Г.Скотний. – К.: Знання України, 2005. 16. Татаркевич В. Історія філософії. В 3-х т. — Львів: Свічадо, 2000. 17. Хамар У. Історія філософії: Курс лекцій. – Львів: Ініціатива, 2008. 18. Хамітов Н.В., Гармаш Л.Н., Крилова С.А. Історія філософії. Проблема людини та її меж. Навчальний посібник / Під ред.. Н.Хамітова. – К., Вид-во «Наукова думка», 2000. 19. Щерба С. П., Щедрін В. К., Заглада О. А. Філософія : Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / За заг. ред. С. П. Щерби.— К. : МАУП, 2004. 20. Щерба С.П. Філософія: короткий виклад. Навчальний посібник. К.: Кондор, 2004.	

21. Ярошовець В.І. Історія філософії. Підручник. К.: - ПАРАПАН, 2002.
22. Яцук Н.Є., Даниляк Р.П. Філософія. – Івано-Франківськ, видавництво «Полум'я», 2007.

Словники, хрестоматії:

1. Огородник И.В. Библиографический философский словарь. - Абсолют-В, 2004.
2. Філософський енциклопедичний словник. - К., 2002.
3. Філософія (Хрестоматія. Ч.1. Навчальний посібник для студентів природничих і інших нефілософських спеціальностей (Укладач В.Лагетко). За ред.д.ф.н., професора М.Сидоренка. – Івано-Франківськ 2005 р.

Спеціальна література:

1. Андрущенко В.П. Філософія. Природа, проблематика, класичні розділи / В.П.Андрущенко, Г.І.Волинка, Н.Г.Мозгова. – К.: Каравела, 2009.
2. Арістотель. Метафізика. – К.: Основи, 2000.
3. Бекон Ф. Новый Органон // Сочинения: В 2 т. – М.: Мысль, 1972. – Т.2.
4. Белл, Даніел. Прихід постіндустріального суспільства. Сучасна зарубіжна соціальна філософія. – К., 1996.
5. Вебер М. Протестанська етика і дух капіталізму. – К.: Основи, 1994.
6. Возняк С.М. Філософія Стародавнього світу: Навчальний посібник. – Івано-Франківськ: Видавець Третяк І.Я., 2008.
7. Володимир Возняк. Співвідношення розсудку і розуму як філософсько-педагогічна проблема.
8. Габермас Юрген. Філософський дискурс постмодерну. – К., 2001.
9. Гадамер, Ганс-Георг. Істина і метод. Основи філософської герменевтики: В 2 т. – Т.1. – К., 2000.
10. Гільденбранд Д. Що таке філософія? / Д.Гільденбранд. – Львів: Колесо, 2008.
11. Головка Б.А. Філософська антропологія. – К., 1997.
12. Колінгвуд Р. Ідея історії / Пер. з англ. О. Мокровольський. — К.: Основи, 1996.
13. Кондзьолка В.В. Нариси історії античної філософії. – Львів, 1993.
14. Льовкіна Олена. Генезис праксеологічних ідей: історико-філософський контекст // Філософські обрії. 2012. № 27.
15. Малахов В.А. Курс лекцій: Навч. Посібник. – К.: Либідь, 1996.
16. Мовчан В.С. Історія і теорія етики. Курс лекцій. – Львів, 2005.
17. Мюллер Макс. Шесть систем индийской философии: пер. с англ. – М., 1995.

- 18.Пашук А.І. Нариси з історії філософії середніх віків: Підруч. Для студ. Вищ. Навч. Зал. – К., Видавн. Дім «Ін Юре», 2007. – 712 с.
 19.Попович М.В. Раціональність і виміри людського буття. – К., 1997.
 20.Таран В.О. Соціальна філософія / В.О.Таран, В.М.Зотов, Н.О.Резанова. – К.: ЦУЛ,2009.

7. Контактна інформація

Кафедра	Кафедра філософії, соціології та релігієзнавства, вул. Шевченка, 57, каб. 503,
Викладач (і) Гостьові лектори	Кандидат філософських наук, асистент Макарова Алла Олександрівна
Контактна інформація викладача	Електронна адреса alla.makarova@pnu.edu.ua Номер телефону 095-417-16-44

8. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	Вимагається дотримання правил доброчесності, самостійне виконання поставлених викладачем завдань, переклад та виклад навчальних матеріалів державною українською мовою
Пропуски занять (відпрацювання)	Пропущені аудиторні заняття відпрацьовуються у вигляді письмового конспекту з теми заняття, при цьому знімається 1 бал від максимального за отриману роботу
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	Отримані роботи фіксуються аж до дати закриття заліково-екзаменаційної відомості, при цьому знімається 1 бал від максимального за отриману роботу
Невідповідна поведінка під час заняття	При значному порушенні громадського порядку відмічається вид порушення, знімається бал за заняття в залежності від виду порушення і складається доповідна записка на адресу деканату факультету, на якому вчиться студент
Додаткові бали	За нестандартний творчий підхід до теми, доповнення, письмові ремарки-відповіді на питання викладача у чаті
Неформальна освіта	Можливість зарахування присутня. Рекомендовані платформи

Викладач __ Макарова А.О. __